

špice, na zahodu do Vratc in izvira Soče, na jugu nekoliko prek Bohinjskega jezera in na vzhodu do Debele peči in Bohinjske Češnjice. Tako zajema najbolj obiskano gorstvo bližnje okolice Triglava.

Zemljevid deluje estetsko, barvno je lepo usklajen. Izdelovalci so dobro poudarili markirane poti, planinske postojanke, šotorišča in gostišča. Markirane poti so razvrstili v tri stopnje: zelo zahtevne, zahtevne in lahke. Prikazane pa so tudi poti in steze, ki niso markirane. Nekoliko slabše vidne so planine, lovske kočice, bivaki, muzeji, cerkve, spomeniki, podzemne jame in žičnice. Z modro barvo so označili naravne znamenitosti, snežišča, smučarske smeri in avtobusne postaje.

O topografski vsebini le to, da razgibanost zemljišč zelo učinkovito ponazarja kombinacija plastnic s senčenjem. Plastnice (na 20 m) so dobro vidne, vsaka stota je posebej izpisana. Lepo berljive so tudi nadmorske višine, ki so jih izpisali povsem zadovoljivo število. Hitro ugotovimo tudi predele s skalovjem in ločimo gozdne od drugih površin. Zemljepisnih imen je dovolj. Voznikom se tudi ne bo težko odločiti za cesto, kjer bodo pustili svojega jeklenega konjička.

Hrbtno stran v glavnem izpolnjujejo podrobni opisi in dostopi za 26 planinskih postojank. K vsakemu je priložena skica zunanjega videza. Panoramske skice razgleda s Triglava na vse štiri strani neba **Vilka Mazija** stran zaključujejo.

Zadnja stran je izrabljena negospodarno. Skice za potne postojanke bi bilo moč precej strniti. S tem bi pridobili prostor za opise najbolj zanimivih naravnih in kulturnih zanimivosti ter za seznam izdanih zemljevidov tega merila.

Na nedavni tiskovni konferenci so predstavili tudi vzorec za poenotenje zemljevidov 1:50.000. Ta bo gotovo doživel še več dopolnil, saj so ga dali v proučitev mnogim, ki so s planinstvom tako ali drugače povezani. Predvsem je logično, da v merilu 1:50.000 ne morejo biti plastnice narisane natančneje kot v merilu 1:25.000. Vtis izjemne gostote, ki ga predloženi vzorec ponuja, to potrjuje. Tudi opisi stotih plastnic so slabo vidni. Premajhne črke so uporabili tudi za nekatera zemljepisna imena, saj so s prostim očesom komaj vidna. Imena in nadmorske višine bodo še naprej povzročale kartografovo velike težave. Dogovoriti pa se morajo vsaj za nekaj: na obeh predloženih zemljevidih (in tudi na prihodnjih) bi morale biti nadmorske višine enake. Že z bežnim pogledom pa sem ugotovil vsaj ducat razlik. Z njimi se bo morala spopasti geodetska služba, ker je to njena skrb. Različnost merila pa zahteva še eno pretehtano

razpravo: določitev namena in s tem vsebine enega in drugega. Ponujena vzorca ne opravičujeta dveh meril.

Peter Svetlik

Dotiki humorja

Nedavno je uredništvo Planinskega vestnika pozivalo svoje bralce, naj pišejo zabavne, humorne zgodbe, ki so se jim pripetile med potepanjem po hribih. »Iščemo novega Janka Mlakarja,« so zapisali. Pa ga niso našli. Česar nimamo pri nas, so s knjigo **Dotiki nebes Darka Berljaka** dobili Hrvati. To je (po knjigi **Štipeta Božiča**) šele druga odpravarsko alpinistična knjiga na Hrvaškem.

Že nekaj let naše police polnijo knjige o gorah, o alpinizmu. Tudi vsaka taka knjiga je ne glede na njen komercialni uspeh dobrodošla. Je dokument časa; izpoved o stiku s prvobitno naravo, o ljudeh, njihovih vzponih, padcih in hrepenenju na robu med življenjem in smrtjo. Toda kot zakleto: zdi se, da vsako naše gorniško delo hkrati potrjuje tipično slovensko naravo - otožnost in pogreznjenost v premišljevanje. To sicer ni nič slabega, smo Slovenci pač taki! **Mlakar** in **Milčinski** sta očitno izjemni, ki potrjujeta pravilo.

Osnovna značilnost Berljakove knjige je prizanesljiv situacijski humor. Če knjigo primerjamo z jedjo, deluje humor kot curry - zelo okusna, pikantna omaka, značilna za tiste kraje, ki jih avtor opisuje. Brez tega bi mi bila knjiga kot običajna hrana, s katero se človek baše, da preživi.

Darko Berljak je alpinist, predvsem pa uspešen organizator hrvaških alpinističnih odprav. Hrvatje so pripravili šest odprav na najvišje svetovno gorstvo, Darko jih je vodil pet. Poglavitni povod za pisanje je bil, da Berljaku po šestih letih zaporednega obiskovanja Himalaje lani ni bilo dano, da bi se podal na pot, zato so Popotovanja po Nepalju in Tibetu (tak je podnaslov) zaživel v njegovem spominu. Nekajletna distanca in neustavljivo hrepenenje po krajih in ljudeh, ki jih je nenehno obiskoval, so zato poglavitni razlog za nastanek tako prikupne, s šalo začinjene potopisne reportaže. Alpinizem je sicer rdeča nit knjige, toda največ prostora namenja naravi, ljudem in njihovim običajem. Vratolomni vožnji z avtobusom, katmandujskim tržnicam, svojevrstnim restavracijam, spanju (skupaj z živalmi), nenavadnim nosačem, prebavnim motnjam... (da o navadah njegovih prijateljev niti ne govorimo) namenja cela poglavja, medtem ko večina drugih alpinističnih piscev navidez obrobne stvari ponavadi bežno odpravi z nekaj skopimi stavki. Na trenutke se avtorju ponovno vračajo v spomin že opisani dogodki in se v knjigi ponovijo, to pa je edini očitek sicer odlični Berljakovi

knjigi. Sicer preprosto broširano knjižico odlikujejo izvrstne fotografije, na koncu je še slovarček manj znanih besed in nekaj faktografije.

Smisel za sproščeno šalo, tudi v najbolj neprijetnih trenutkih, pa ni edina lastnost te knjige. Opisovanje skrivnostnega Tibeta je prava redkost v literaturi. Gre za deželo, kjer so zabrisane meje med resničnostjo ter mitom in religijo. Ne nazadnje je tudi sama knjiga prežeta z budizmom, kjer ima številka trinajst simbolni pomen. Trinajst je uvodnih stavkov, trinajst je poglavij. Trinajst Nebes, ki so se ga dotaknila.

V knjigi nastopajo tudi nekateri slovenski alpinisti, ki so se pridružili hrvaškim odpravam. Naj zato ne zveni kičasto ali propagandistično, če zapišem, da so Berljakovi Dotiki tudi svojevrsten prispevek k slovensko-hrvaškemu prijateljstvu.

Matej Šurc

Zbornik s seminarja

Mladinska komisija pri PZS je izdala Zbornik tez, člankov in referatov letnega seminarja in izpopolnjevanja za mladinske planinske vodnike, ki je bil od 16. do 18. oktobra lani na Kofcah. Zbornik je uredil **Borut Peršolja**, predsednik MK.

Vsebina je raznolika in uporabna. Enotna kategorizacija vodnikov je objavljena z delnimi popravki in pravila veljajo od 29. 2. 1992. Poročilo za registracijo (obrazec) je brez navodil, so pa objavljena v Obvestilih za MPV in PLV. Napisana je tudi zadnja tabela o številu vodenih na dva oziroma le enega vodnika in tabela obveznih opravljenih tur in vzponov za posamezno kategorijo.

Kritično je razmišljanje predsednika o vodnikih, ki jih je vedno do sedaj izobraževala planinska organizacija, poklic pa je potrjevala oblast (zadnje tako določilo je bilo za Dravsko banovino objavljeno 5. 11. 1930, PV 1931/47). Res, dela na tem področju bo še precej.

Zanimiv je prispevek o razlikah vodenja udeležencev po starosti. Strinjani se, da razlike v odgovornosti in zahtevnosti ni. Različen je samo pristop in vodenje, kar je dobro podano. Po svojih izkušnjah bi sodil, da je odgovor na vprašanje vodljivosti skupin kar zahtevno in zahteva določen čas aktivnega vodenja, da si ustvariš kolikor toliko realno sliko.

Zanimiv in poučen je zapis o radijskih zvezah. Tu bo za poenotenje potrebno še precej časa, čeprav se tehnika tu hitro razvija. Zapisati pa velja, da je Pravidnik o vrstah amaterskih radijskih postaj in tehničnih pogojih za njihovo uporabo že objavljen v Uradnem listu RS št. 49-2249/92 dne 10. 10. 1992.

Upam, da je brošurica dosegla svoj namen, kot je v uvodu zapisal urednik.

B. J.

Turistične objave so tudi planinske

Izšle so Turistične objave št. 1/93, glasilo Celjske turistične zveze. Že bežen pogled v glasilo pove, da je številka planinsko obarvana.

Zoran Vudler je objavil intervju z **Dušanom Gradišnikom**, dolgoletnim predsednikom Planinskega društva Celje. K intervjuju je g. Vudler pripisal: »Z zadovoljstvom pripišem, da je CTZ vsa ta leta dobro sodelovala s celjskimi planinci, tudi podpisani...« Pripisimo, da sodelovanje med planinci in turisti seže tja v leto 1954, ko je bila ustanovljena Celjska turistična zveza in je tedanji predsednik PD Celje **prof. Tine Orel** postal podpredsednik zveze.

Tudi nam planincem ni vseeno, da propada naša kulturna dediščina. Tudi mi smo, recimo, ogorčeni, da propada grad Limberg na pragu svetovno znanega zdravilišča Dobrna.

Zato tudi smatramo informacijo v prispevku »Lepo je bilo biti Savinjecan« **Henrika Kranjca** kot enostransko. Vprašamo se, zakaj pri opisu del v Braslovcah, ki so pripomogla k temu, da so Braslovče postale najlepši tranzitni kraj v Sloveniji in najlepša evropska vas, pozabljajo na planince. V kraju so postavili ličen kozolec z opisi poti, markirali so okoliške poti, poti na Dobrovlje in na starem gradu na Žovneku pustili žig Savinjske planinske poti. S tem so širšo javnost opozorili na grad celjskih knezov. Mogoče so s tem tudi pripomogli, da je bil grad proglašen za kulturni spomenik.

Polistajmo naprej: znani Mozirjan, publicist **A. Videčnik**, piše o **Franu Kocbeku** in o njegovem delovanju, Solčovan **Valent Vider** pa prispeva sestavek »Planinske kočice in planinska društva na Solčavskem«. Že sama naslova povesta, da gre za zgodovino planinstva.

Naj še omenim, da je **Božo Jordan** opozoril na nekatere obletnice in da je opisal planinske pohode v celjski regiji. Mogoče je pri tem premalo poudaril, da so planinci z razširitvijo Savinjske poti na območje Limovcev nad viaduktom Baba-Trojane odprli nov svet s prečudovitimi razgledi. Nemalo zaslug za to razširitev ima prav Božo Jordan, od katerega pričakujemo, da bo ob 90-letnici, kar je Fran Kocbek v Šempetru leta 1903 izdal svoj vodnik, izdal in napisal Vodnik po Savinjski planinski poti, ki bo nedvomno tudi turistični vodnik.

Ob zaključku se ustavimo pri novice, da Turistično društvo Žalec pripravlja 100-letnico društva. V Vrečarjevi knjigi »Savinjska dolina« preberemo, da je bilo leta 1894 ustanovljeno Društvo za olepšanje trga Žalec in če sedanje Turistično društvo tu išče svoje korenine, je prav, da se že sedaj pripravlja na obletnico. Če pa išče korenine v katerem od društev iz leta 1893, bi bilo prav, da se spomni tudi 90-letnice